

tak s amelyek megoldása nélkül csak a lelkesedésünk volt lobogóbb, a hazaszere-
tetünk lángolóbb és fehérebb minden tet-
tünk — de tépelődőbb és elborulóbb
minden aggodalmas gondolatunk.

Az 1916. évi gabonatermés zár alá vétele.

Gabonavásárlás szabályozása.

A m. kir. miniszterium 1750—916. M. E. szám alatt az 1916. évi buza, rozs, kétszeres, köles, árpa és zabtermés zárlátvétele, továbbá 2117—916. M. E. szám alatt az 1916. évi termés vásárlásához szükséges igazolványok, örlési tanúsítványok, valamint a lakosságnak gabonával és liszttel való hatósági ellátása és a termény feleslegének bejelentése tárgyában rendeletet bocsátott ki, melyekből a főbb tudnivalókat az alábbiakban ismertetjük.

A termelő jogai és kötelességei:

Minden termelőnek 1916. évi buza, rozs, kétszeres, köles, árpa és zabtermését az 1750—916. sz. M. E. rendelet zár alá helyezi s ezen termések tekintetében csakis az alább megszabott korlátok között rendelkezhetnek. A rendelet szerint termelő az is, ki az 1916. évi termésből munkabér, aratórés, cséplőrés, vagy komenció fejében kap a termelőtől búzát, rozst, kétszerest, kölest, árpát vagy zabot. A zár alá vétel tehát a fenti címeken kapott terményekre is kiterjed s így ezek birtokosai szintén csak a rendeletben megszabott korlátok között rendelkezhetnek ezekkel.

A termelő a zár alá vett terméséből saját házi és gazdasági szükségletére, számításba véve a jövő 1917. évi augusztus hó 15-éig terjedő időt, magának egy bizonyos mennyiséget megtarthat s erre a célra azt szabadon felhasználhatja.

Mennyit tarthat vissza a termelő saját házi szükségletére?

Házi szükséglet címén a termelő 400 gramm naponkénti és fejenkénti lisztadagnak — a vámo-
rló díj, elporlás és a korpa számbavételével — megfelelő terménymennyiséget, vagyis fejenként és havonként búzából, rozsból, kétszeresből, árpából együttevén 18 kgramot tarthat vissza és pedig azon személyek után, kik nála rendszerint természetbeni ellátást élveznek. Azt, hogy házi szükséglet címén kölesből mennyit vehet a termelő a háztartásában termé-

téved erre ilyen időtájt s a fehér pincérnök, meg nyütt feketébe bujt pincérek, pikolók álmatag kényszeredettséggel kullognak ide-oda. Vagy álló helyben gondolatlanul, üresen merednek a semmiségbe, lomhán lógó kezeikben jellegzetes, szeliden piszkos, rücskös asztalkendőikkel. A ritkán felrakott leánderek hiába erőlködnek. S velük a zöld korlátokra fáradtan kapaszkodó felfutó. Alig van diszük s a kevés virág nem tudja az élet lüktetésével behinteni itt a mulandóság hullámveréseit.

A vároldal mogorva sziklaival sötéten nézeget át. Mintha e komor mellvértéken megtörne a végesség s büszke daccal markolna a természetnek e markáns gyermeke az örökkévalóság odaképzelt uszályába, hogy ne engedje el soha-soha. Hasztalan. A vállairól leomló zöld palástban az éles figyelő fölfedi a halálszint, melyet túl a szemhatáron még erősebbé sajtat omladozó koronája, a meghalt várkastély, melynek tépett falai mögött borongó sejtelmek bánatos összesimulással sóhajtanak a megértőnek könyező meséket.

Bizony, bizony el kell mulni. Mindennek és mindenkinek. Nincs kivétel. Az erkély virágai ma még pirosón lélegzenek. S holnap? Vagy holnapután? . . . Mint megfagyott és soha visszaneemtérő szerelmek, csókok, fölél asszonyok, lányok visszatekingető, lehervadt emléke.

Mi jó, hogy a halálszin, melyet mesteri ecset már a születéskor oda lehelt arcunkra, titokzatos messziségekben érik tökéletesre.

szetben ellátást élvező személyek után fejenként számításba, a közs. előjáróság állapítja meg.

Mennyit tarthat vissza, illetőleg mennyit vehet számításba a termelő gazdasági szükséglet címén?

Gazdasági szükséglet címén csak a természetben kiszolgáltatandó terménybeli járandóságok (alkalmazottak, cselédek, munkások munkabére, aratórésze, cséplőrésze, komenciója) a vetőmag és az állatállomány szükségletei vehető számításba és csak az ennek megfelelő mennyiség tartható vissza.

Kik vásárolhatnak a termelőtől?

1. A termelőtől vásárolhat, de csak 1916. október hó 15-ig, az aki nem termelő (tehát minden fogyasztó) s az a termelő, akinek saját házi és gazdasági szükségletét saját termése nem fedezi.

2. Vásárolhatnak a Hadi Termény R. T. és annak bizományosai. A bizományosok kötelesek vásárlásaik megkezdése előtt a H. T. R. T. által részükre kiállított igazoló jegyet a vásárlás helye szerint illetékes főszolgabírónak, polgármesternek láttatás végett bemutatni és a hatóság felhívására bármikor felmutatni.

3. Vásárolhatnak a gazdasági egyesületek és szövetkezetek is, és pedig vetőmagvakat tovább eladás céljára, ha erre a földmiv. minisztertől felhatalmazást kapnak; a földmiv. miniszter magnemesítéssel foglalkozó termelőknek a feltételek megállapítása mellett, meghatározott mennyiségre engedélyt adhat, hogy vetőmagot vetési célra termelőknek közvetlenül eladhassanak.

4. Vásárolhatnak oly kereskedők, (szövetkezetek) kik a gabona adásvételével eddig is foglalkoztak, a Hadi Termény r-t. által a kereskedelemügyi miniszter utasításainak megfelelően kiállított vásárlási igazolvány alapján annak a törvényhatóságnak a területén, ahol üzleti telepük van, de csak oly termelőtől, kinek az eladásra szánt termése búzából, rozsból, kétszeresből, kölesből, árpából és zabból együttevén legfeljebb egyszáz métermázsát tesz ki.

5. Mezőgazdasági üzemek, egyéb üzemek és vállalatok, alkalmazottaknak terménybeli járandósága címén és gazdasági szükségletükre.

Bárki is vásárol az itt felsorolt vásárlási jogosultsággal bírók közül, mindenki tartozik a megvásárolt mennyiségre vonatkozólag a termelőnek átvételi elismervényt adni; az 1. pont alatt felsoroltak a vásárlási igazolványt adják át a termelőnek. A termelő pedig köteles ezen vásárlási igazolványokat és átvételi elismervényeket a saját igazolására megőrizni.

(A termények ára a 2350—916. sz. M. E. rendelettel a vármegye területére nézve a következően van megállapítva. Buza 1916. december 15-ig 42 korona, december 15-én tul 38 korona. Rozs és kétszeres december 15-ig 34 korona, azontul 31 korona, árpa december 15-ig 32 korona, azontul 29 korona.)

A termelő tehát a zár alá vett termésnek saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó részét eladhatja az 1—5 pont alatt felsoroltaknak, de egyébként nem rendelkezhetik fellette, azt fel nem használhatja, fel nem öröltheti, fel nem etetheti, fel nem dolgozthatja, el nem idegenítheti, sem arra másnak jogot nem adhat.

A termelő a zár alá vett termésének a saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó és az 1916. évi október hó 15-ik napjáig a felsorolt vásárlási jogosultsággal bíróknak még el nem adott részét a jelzett nap után, legkésőbb a földmiv. miniszter által meghatározandó időpontig köteles írásban v. szóban a Haditermény R. T.-nak (Budapest V. Nádor-u. 9.) később kiadandó rendelet szerint megvételre felajánlani.

E végből minden termelő köteles 1916. évi október hó 15-ik napján birtokában levő buza, rozs, kétszeres, köles, árpa és zab készletét annak a községnek előjáróságánál, amelynek területén a készlet van, bejelenteni. A bejelentésekről köteles a közs. előjáróság, városokban a polgármester pontos kimutatást két-két példányban készíteni s a kimutatást lezárni és az összesítés eredményét a Haditermény részvén-
társasággal haladéktalanul közölni. A kimutatás egyik példányát legkésőbb 1916. évi no-

vember hó 1. napján a Haditermény r. t. címére kell beküldeni.

A termelő a termésének zár alá vett részét annak a törvényhatóságnak területéről, ahol gazdasága van, el nem szállíthatja. Más törvényhatóság területén levő gazdaságába vagy háztartásába azonban terményeit a termelő elraktározás vagy a rendelet szerinti megengedett felhasználás végett a járási főszolgabíró, rendőrkapitány engedélyével elszállíthatja. Munkabér, aratórés, cséplőrés vagy komenció fejében kapott terményeket a tulajdonosai külön engedély nélkül állandó lakhelyükre akkor is elszállíthatják, ha ez a hely annak a törvényhatóságnak területén kívül fekszik, hol a termény termett.

A zár alá vétel a terményeknek végrehajtás utján való lefoglalását nem akadályozza: a lefoglalt terményeket azonban végrehajtási uton eladni csak akkor szabad, ha azoknak a közéletelés vagy a közszükséglet céljaira való megszerzése iránt intézkedés nem történik. A foglalásról evégből a kiküldött (végrehajtó) a Hadi Termény r. t.-ot értesíteni köteles.

A fogyasztó jogai és kötelezettségei.

Aki maga nem termelő (tehát fogyasztó) és akinek saját házi és gazdasági szükségletét saját termése nem fedezi, jogosítva van 1916. évi október hó 15. napjáig a községi előjáróság, polgármester által részére kiállított vásárlási igazolvány alapján a saját házi szükségletére búzát, rozst, kétszerest, kölest és árpát, gazdasági szükségletére pedig annak a községnek a területén, ahol lakik, készáruvétel utján minden közvetítő kizárásával, bármely termelőtől vásárolni; a járási főszolgabíró, polgármester által részére kiállított vásárlási igazolvány alapján pedig jogosítva van ugyancsak 1916. évi október hó 15. napjáig saját gazdasági szükségletére bármely törvényhatóság területén rozst, kétszerest, kölest, árpát és zabot készáruvétel utján, minden közvetítő kizárásával bármely termelőtől vásárolni. Ezek szerint a házi szükségletét mindenki csak a saját községében vásárolhatja meg és már a szomszéd községben vásárlási igazolványa nem érvényes, ott nem vásárolhat sem igazolvánnyal, sem anélkül.

A sokszor idézett 1750—916. M. E. rendelet 5. §-ának második bekezdése szerint az alispánnak indokolt felterjesztésére a kereskedelemügyi miniszter a belügy- és földmívelésügyi miniszterrel egyetértéssel megengedheti, hogy az illető törvényhatósághoz tartozó közs. előjáróságai (polgármesterei) által kiadott vásárlási engedélyek alapján a fél háztartási szükségletére ne csak az illető község, város területén, hanem a törvényhatóság területén más községekben is vásárolhasson. Tudomásunk szerint az alispán előterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez aziránt, hogy engedje meg, hogy a vármegye területén bármely községi előjáróság v. város által kiállított vásárlási igazolvány alapján a törvényhatóság bármely községében v. városában lehessen vásárolni. A miniszter azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy ily általános felhatalmazást nem adhat, de nem zárkozik el azelől, hogy egyes nem termelő, avagy nem elegendő termelő községeknek, illetve községek fogyasztóinak indokolt felterjesztésre megengedi, hogy a törvényhatóság területén más községben, avagy községekben is vásárolhassanak. Pontosán fel kell tehát tüntetni azon községeket, amelyek ezzel a joggal élni akartak és azokat a községeket, amelyek területén ezen községek szükségleteiket beohajtják szerezni. Értesítésünk szerint ez irányban a szükséges intézkedések megtételtek, úgy hogy a legnagyobb valószínűség szerint nem leszünk kénytelenek csupán a lakóhelyünkön vásárolni.

A vásárlási igazolványt községekben a közs. előjáróság, városokban a polgármester állítja ki díjtalanul a fogyasztó szóbeli, avagy írásbeli kérésére s ennek az igazolványnak az alapján csak azt a mennyiséget lehet megvásárolni, amely a vásárlási igazolványon fel van tüntetve, ennél sem többet, sem kevesebbet vásárolni nem lehet s ha a vásárlási igazolvány birtokosa az igazolványon feltüntetett terménymennyiséget egy tételben megvásárolni nem tudja, a vételre az igazolványt nem használhatja fel, hanem új, megfelelő mennyiségről szóló igazolvány kiadását kéri és az el nem használt igazolványt beszolgáltatja. Vásárlási igazol-

vány 100 kgrnál. kevesebb mennyiségre nem adható ki.

Mennyit vásárolhat a fogyasztó saját házi szükségletére?

Házi szükséglet címén a mezőgazdasággal vagy más őstermeléssel foglalkozó fogyasztó a naponkénti és fejenkénti 400 gr. lisztadagnak — a vasmőrőlődj, az elporlás és korpa számbavételével — megfelelő terménymennyiséget, vagyis búzából, rozsból, kétszeresből és árpából együtt véve 18 kg.-rammot, más fogyasztó pedig a vasmőrőlődj, az elporlás és a korpa számbavételével csak 10 kg.-rammot vehet fejenként és havonként számításba azon személyek után, kik nála rendszerint természetbeni ellátást élveznek. Azt, hogy házi szükséglet címén kölesből a fogyasztó a háztartásában levő személyek után fejenként mennyit vehet számításba, a községi előljárásság állapítja meg.

Mennyit vásárolhat a fogyasztó gazdasági szükségleteire?

Gazdasági szükséglet címén a járási főszolgabíró, polgármester által kiállított vásárlási igazolvány alapján mezőgazdasági üzemek birtokosai csak az általuk természetben kiszolgáltatandó terménybeli járandóságra, a vetőmagra, valamint a tengeri és haszonállataik eltartására és hizlalására szükséges és a saját termésükből nem fedezhető terménymennyiséget, egyéb üzemek birtokosai csak a vállalatukban alkalmazott terménybeli járandóságaira és a vállalat folytatásához szükséges igavonó állatok eltartására szükséges terménymennyiséget, mások pedig csak a saját háztartásuk céljaira és foglalkozásuk vagy hivatásuk teljesítésére rendelt állatok eltartására szükséges terménymennyiséget vásárolhatják.

A fentebb említett rendeleteknek ezuttal a legfontosabb és legaktuálisabb részét, vagyis a vásárlás módozatait teljesen és részletesen ki merítettük, az örlésre, továbbá az ellátatlan lakosság szükségletéről való hatósági gondoskodásra, a közfogyasztásra szánt buza és rozsliszt előállítására és forgalombahozatalára vonatkozó rendelkezéseket helyszűke miatt a következő számokban fogjuk ismertetni. D. J.

Innen-Onnan.

Hiszen hát bajnak egy kissé baj, hogy megfogytok a sintéregények. De ha meggondoljuk, hogy most ők is kétlábu vadakra vadásznak s a muszka- meg taliánfogásban gyakorolják magukat, nem tudunk haragudni rájuk. Főleg pedig kikapcsoljuk őket a szemrehányások áramköréből. És valahogyan úgy kezdjük nézni a dolgot, hogy talán nem is az ő távollétük a melegágya a dévai kutyaburjánizmusnak.

A rendőrséget hiába szapuljuk. Személyzet-sorvadásban szenved az is s ha most neki látna a kutyakérdés rendezésének, mi a közbiztonság, vagyonbiztonság, közrend és egyéb előkelőségek kísérleti nyulai még közelebb félközhethnének a kukutyini népszerű jégaszalóhoz.

Ez után az előljáró beszéd után, tisztában lehetsz nyájas olvasónk, hogy mi a dévai utcáknak eme otthonosan mozgó furunkulusait, a kutyákat nem írjuk ezuttal sem a sintérek, sem pedig a rendőség rovására.

Másutt van a hiba. És nem is a kutyákban, akik elvégre nem tehetnek arról, hogy a természet az utca szeretete helyett nem a szalonnak sima parketjének rajongását oltotta beléjük.

A kutyáknak a drágalátos gazdáiban. Minden kóborló, utcátlakó kutya egy négylábu bizonyítvány. Rá van írva, hogy fegyelmetlen gondolkodásu, renhez hozzánevelődni képelen, társadalmi együttélésre fejletlen s tanyai elszigeteltségre predesztinált családi körben nőtt fel az irhája.

Gazdák, gazdák! Ha Ti olyanok lennétek, amilyeneknek a kutyáitokat követeljük, fegyelmettek, otthont szeretők, mások iránt figyelmesek, rendesek — akkor egy intézménnyel kevesebb lenne szükség.

A sintérséggel!

* * *

Amikor elmentek színészeink, ígéretek kaptak. Hogy annak a sok furcsaságnak, mulasz-

tásnak, elhanyagolásnak nyomai közül, melyek a pompás színház szerve betegségét illusztrálták a nagyjérdemű közönség előtt, igen sokat nem fognak viszontlátni.

Az ígérők memoriája iránti kedves figyelemből szolgálatot akartunk tenni nemcsak a közönségnek, nemcsak a színészeknek, akik joggal várhatják, hogy nemes mesterségük műhelyében otthonosan érezzék magukat, hanem maguknak a feledékenységek szérumával beoltott ígérgetőknek is s ezért összebogoztuk, csokorba kötöttük a fattyuhajtásokat, melyeknek kiirtása a legerősebb módon kívánatos.

Azóta hónapok szaladtak el s újabb hónapok lépnek a futók nyomába. Közeledőben van az idő, mikor derék tháliánusaink — nem tévesztendő össze már a jelző okából sem a taliánusokkal! — megjelennek körünkben, hogy egy kis szellemi bufelejtővel étherezzék meg elernyedtt lelkeinket. Az ígérők pedig még mindig pihen együltében, ahová akkor megtelepedett. Azaz hogy, bocsánat!

Az öltözők poloskaállományának tönkretételére lemeszelték azokat, s hogy a kiköltözökdő poloskacsalladok vissza ne mehessenek, az öltözők szabályszerűen lezártak.

Szó se róla, ez is valami. Arra pedig mindenképpen elegendő, hogyha épen számadásra kerül a dolog, legyen mivel elkezdni. A folytatás? Hátha ehhez az egy aprósághoz hónapok kellettek s a hónapok az ígérőköt többetkiszorítani nem tudtak, mire megvénülünk rákerül a sor a második apróságra.

Mert van bennünk jóra való készség — csak nehezen mozog.

HIREK.

Rendületlenül

kell élnie bennünk ma is a magyar hitnek, a magyar bizvabizakodásnak!

A szélvihar pokoli bugásán szabad megremegni a szívnek, szabad éreznie újra, hogy mi most ismét megmérítünk a végzet serpenyőjében, a katonák a lövészárkok fényes sarában, az itthonvalók a térdeplő deszkáján, de félteni azt a földet, melynek halálán a magyar katona áll, nem kell és nem szabad! Még akkor se, ha százszor rajtékozabb lenne a hordalékos oroszok megbombolt tengere, mint amilyen.

Hazájára, házára, sirokra és bölcsőkre, anyjára, asszonyára, testvérére gondol a magyar katona, akinek fejéről elszállt már a hetyke legénykedés ideje vagy a háboru alatt költözött ifju szívébe a férfias érettség nyugodt elszántsága: jaj annak, aki nekikeseredettsége óráiban jön vele szembe ellenségül. Nem a Kárpátok völgyrései, halálszorosai, de az ezeréves nemzet védi meg ezeréves földjét. Ezer év óta ezerszer megvédte, ezt kapta apától, ezt adja át fiainak.

Örvendezni a jón, elborulni a rosszon, lehet. Elbizakodni vagy kétségbeesni nem szabad. De hinni és bizni kell. Rendületlenül. Nemcsak kell, de lehet is nekünk, ezeréves magyaroknak.

Hinni, hinni mindvégig, csüggedés és föltétel nélkül, ez minálunk az igazunk keresztjén pirosuló: „in hoc signo vinces!”, mely a biztos győzelem jóságéja.

— **Előfizetőinkhez intézett kérelmünk** — sajnos — alig talált meghallgatásra. Nem akarunk nehéz helyzetünk részletezésével ismétlésekbe bocsátkozni, ezért csak kérelmünket ujtjuk meg: *szíveskedjenek a lejárt előfizetési díjakat posta fordultával megküldeni.* Lehetetlen azt kívánni, hogy a mai drágaságban mondjunk le azokról a régi békés viszonyok között is mérsékeltnek mondható díjakról, melyek készkiadásainkat sem futják.

— **Eljegyzés.** Petri Waldemár gyulafehérvári tart. hadnagy jegyet váltott Zeidler Olga urleánnyal.

— **Áthelyezés.** A közoktatásügyi miniszter Hajtmann Etelkát, az itteni kir. tanfelügyelőséghez szolgálatátételre beosztott polgári iskolai tanítónőt további szolgálatátételre a berettyóújfalvi áll. polg. iskolához osztotta be.

— **Hősi halál.** Lendvay Márk dr. kőrösbányai járásorvos jogszigorló fia, Lajos, ki mint tart. vadászhadnagy az olasz harctéren teljesített szolgálatot, mult hó 15-én fejlődéssel hősi halált halt.

— **Kitüntetések.** A király Gherginich Károly 64. gy. e. őrnagynak hősi magatartásáért a hadiékítményes III. o. vaskoronarendet adományozta, Dénes Lajos 60. gy. e. tart. főhadnagyot, vajdahunyadi rendőrkapitányt a Signum laudisszal — Kiss Gyula 28-as vadász hadnagyot, Kiss Mózes marosnémetii református lelkész fiát, ki az olasz fronton küzdött, az ellenséggel szemben tanusított bátor magatartásáért a hadiékítményes érdemkereszttel — Lengyel Zoltán 64-ik gyalogezredbeli zászlóst pedig a legutóbbi orosz visszaverések alkalmával tanusított vitéz magatartásáért az ezüst vitézségi éremmel tüntette ki. — Heller József őrmester a háboru folyamán tanusított kiváló szolgálatai elismerésül a szolgálati érdemkeresztet kapta a vitézségi érem szalagján.

— **Meghalt bágyoni Balog Gyula,** a Dévai Iparbank Rt. vezérigazgatója. Hosszas szenvedés után f. hó 27-én váltotta meg a halál, mellyel egy becsületes, szorgalmas munkaságban eltöltött szép élet zárult le. Az elhunyt, ki Déva város kereskedelmi életében tekintélyes pozíciót vívott ki magának, a dévai Iparbank felvirágoztatása körül elévülhetetlen érdemeket szerzett. Megnyerő, szimpátiikus egyénisége érthetővé teszi azt az osztatlan, őszinte részvétet, melyet a város közönsége halálán érez. Ma délután 6 órakor impozáns módon megnyilatkozó gyász mellett temették el. A kereskedők gyászuk jelül a temetés tartamára üzleteiket bezárták.

— **Katonaorvosi kinevezések.** Öfelsége Püller János dr. 64. gy. e. népfőlkelő segéddorvost főorvossá, Parasca Leó dr. hátszegi kőrösvost pedig, ki mint a munkácsi megfigyelő állomás venereás osztályának vezetője elismerésre méltó tevékenységet fejtett ki, ezredorvossá nevezte ki.

— **Uj ügyvéd.** Dénes István dr. ügyvédet az aradi ügyvédi kamara Szászváros székhellyel az ügyvédek lajstromába fölvette.

— **Halálozás.** Felpestesi és vizsentyörgyi Makray Domokos, min. tanácsos, erdélyrészi kataszteri igazgató, földbirtokos tevékeny életének 67-ik évében hosszas szenvedés után f. hó 26-án Széplakon meghalt. Temetése ugyanott ment végbe f. hó 29-én. Halála előkelő rokonságot döntött gyászba.

Sinka Péter batizi g. kel. esperes, a vajdahunyadi Corvineana pénzüntézet alapító igazgatósi tagja, f. hó 19-én 63 éves korában, 39 évi papi működés után Batizon elhalálozott. A humánus életű népszerű lelkész elhunyt széles körben váltott őszinte részvétet. Temetése f. hó 22-én ment végbe.

— **Ellenőrzik a fölmentetteket és szabadságoltakat.** A közös hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter azonos szövegű rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében a helyi katonai parancsnokságok állandó szigorú ellenőrzés alapján havonta jelentést tartoznak fölterjeszteni arról, hogy a fölmentett, illetve szabadságolt havidíjasok és a legénységi állományhoz tartozók végzik-e azt a közérdekű munkát, amelynek elvégzése céljából fölmentésüket, illetve szabadságolásukat nyerték. A katonai parancsnokságoknak joguk van az ellenőrzés megkönnyítésére a fölmentést javasoló közhatalóság segítségét kérni és igénybe venni. Az ellenőrzést gyakorló közeg számára köteles a fölmentett vagy szabadságolt havidíjas, vagy munkaadója a szükséges felvilágosításokat megadni. A fölmentetteket hivatalukban, munkahelyükön vagy lakásukon keresik fel az ellenőrző közegek, akik tapasztalataikról naponta tesznek jelentést. Ha e jelentés szerint a fölmentettek és szabadságoltak nem végeznék munkájukat, a szabadságoltak azonnal behívhatók katonai szolgálatra, a fölmentettek behívására vonatkozólag pedig a katonai parancsnokság felterjesztése alapján a cs. és kir. hadügyminiszter, illetve a honvédelmi miniszter rendelkezik.

— **Járási tisztii orvosi állások betöltése.** Hunyadvármegye alispánja az elhalálozás következtében megüresedett vajdahunyadi és brádi járásorvosi állásokra már kiírta a pályázatot. A pályázat beadásának végső határideje f. évi szeptember 30-dika.

— **Műkedvelői előadás Piskin.** A piskitelepi *Thália asztaltársaság* f. évi augusztus hó 5-én este jótékony célú műkedvelői előadást rendez, melyen színre kerül A vasember, Csiky Gergely Teleky díjat nyert 3 felvonásos tragédiája.

— **Az aratással is nagyjában már készen volnánk.** Hála a hadvezetőség megértő gondoskodásának, mely munkásokkal, liberális szabadságolásokkal, hadifoglyokkal segített a kemény munkában s dicséretére legyen mondva az itthonmaradottak odaadó szorgalmának, az aratás fontos feladatát sikerült zökkenés nélkül megoldanunk. A Gondviselés is kedvezett s az idejű termés, mint örömmel haljuk, e megyében dacára a fennállott nehézségeknek, a jó közepes mértéket elérte. Bárcsak az országos átlag is itt tartana.

— **Ujból terjed a hólyagos himlő.** Kegyetlen játékot űz velünk ez a nyavalya. Már-már azt hittük, hogy hátat fordít nekünk s nem tér vissza miközénk. Csalódtunk. Ujból felütötte gonosz fejét s mint hivatalosan közlik velünk, a brádi járásban Mihelenyben, Blezsenyben, Felsőlunkojon, Podelén, Rovinán, Seszuron, Bukuresden, a puji járásban pedig Pujon el kellett rendelni a fokozottabb mérvben föllépett himlőjárvány elfojtása végett a lakosság kényeszeroltását.

— **Agyonzotta a szikla.** Az almaseli rézbányában egy hatalmas kötömeg mintegy 3 méter magasságban hirtelen levált s alázuhanásban az alatta dolgozó *Licskó* Ferenc 40 éves népfölkelő hadimunkást, kinek nem volt már ideje a menekülésre, agyonzotta.

— **A dévai iparosok katonai megrendelése.** Megemlékeztünk annak idején arról, hogy a dévai ipartestület kebelébe tartozó szabómesterek egy kisebb csoportja 1500 drb. katonai zubbony és ugyanannyi nadrág elkészítésére kapott megrendelést a hadügyi kincstártól. A munka Bökönyi Mihály szabó vezetése alatt példás lelkiismeretséggel készült el s így kétségtelen, hogy a kincstár nemcsak kifogás nélkül veszi át az elkészített munkát, hanem újabb megrendeléssel is honorálni fogja derék iparosaink igekezetét, ami annál kívánatosabb, mert e révén a segédmunkával a ráutalt nők is meglehetősen mellékeresethez juthatnak.

— **Az országos állatvásárt jövő héten kellene megtartani,** de az eddigi késelemből, mely Déva város polgármesterének a ragadós száj- és körömfájás miatt elrendelt zár feloldása iránti kérelmét elintézés nélkül hagyta, teljes bizonyossággal következtethetjük, hogy a hasított körmű állatok felhajtási tilalma érvényben marad. Lovakra ez a tilalom nem vonatkozik, de a lóvásár nem fogja a révén behozni, amit a szarvasmarhavásár vámján elveszít a város.

— **Meghalt, mert férje harctérre ment.** Lupényből jelentik: *Dimok* Józsefné nem tudta elviselni a gondolatot, hogy férje a harctéren van. Lektüzdhetetlen buskomorság vett erőt rajta s ilyen lelkiállapotban halálra szánta magát. Felakasztotta magát s meg is halt.

— **Uj önkéntes iskola.** A hadügyi kormány lehetővé akarja tenni azt, hogy azok a 35—50 év körüli önkéntesek, akiket csak segédszolgálatra találtak alkalmasnak, szintén elnyerhessék a tiszti rangot. Ezért is tanfolyamokat létesítenek az ország több helyén, ahol 8 héten át az ily önkéntesek kiképzést nyernek s már a tanfolyam elvégzése után tisztjelöltek lesznek. E tanfolyamból kikerültek fogják azután fölváltani a jelenleg front mögötti szolgálatot teljesítő tiszteket.

— **Megszökött a katonai munkásosztagból.** *Vágásy* Sándor petrozsényi népfölkelő bányamunkás f. év április havában engedelem nélkül otthagya a bányamunkásosztagot és Nagyváradon önként jelentkezett katonának. A hadbíróság a Vágásy eljárását elsőfoku szökés büntetének minősítette és ezért 1 hónapi börtönbüntetésre ítélte.

— **Megszűnt tábori csomagforgalom.** Mint a Budapesti Tudósító jelenti, a 6, 10, 14, 20, 28, 37, 41, 43, 76, 78, 81, 85, 91, 103, 109, 138, 146, 148, 210, 228, 230, 301, 301/II, 301/III, 305, 306, 309, 310, 311, 312, 314, 320, 321, 322, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 609. és 614. számú tábori postákkal fenntartott magáncsomagforgalom megszűnt.

— **AZ EST elintézi a panaszokat.** Érdekes cikk jelent meg AZ EST június 27-iki számában. Borsodmegye főispánja hivatalos aktában válaszolt egy levélre, melyet panaszos, szegény asszony írt AZ EST-nek hadisegélye dolgában. AZ EST az ilyen leveleket nem hagyja elintézetlenül felgyülni, hanem rögtön az illetékes hatósághoz juttatja, azokhoz, akik orvosolhatják a felszólaló panaszát. Sok szegény emberen segít így, sok jogtalanságot orvosol, igazi barátja a népnek és már ezért is érthető népszerűsége, amilyennel magyar lap még nem dicsekedhetett. Százával kapja minden nap a kérdezősködő és panaszkozó leveleket. Minden arra érdemes levelet elintézt, óriási társadalmi munkát végez amellelt, hogy olyan újságot is ad, amelynek megbízhatósága, hírszolgálat, értelessége és irodalmi színvonala a legelső.

NESTLÉ FÉLE
régbevált GYERMEKISZT
a legjobb és legolcsóbb
 DOBOZA K 1.80 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁBAN
 Próbadobozt ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien, I. Biberstr. 13 e.

— Egy jókarban levő rövid zongora megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 119 1-5

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal: 35.

A dévai kir. törvényszéktől.

Ke. 686/32—1916. szám.

Végzés.

A Mezőgazdasági Iparfejlesztő és Kereskedelmi Részvénytársaság kényszerjegyzési ügyében a kir. tábla határozatát összes érdekeltekkel közlöm és mivel a 4070—1915. M. E. számú rendelet 60 §-ának második bekezdése értelmében további jogorvoslatnak helye nincs, a kényszerjegyzés jóváhagyását pedig a kir. ítélőtábla megtagadta, az egyeszéségi eljárást az említett rendelet 56. §-ának 6. pontja értelmében megszüntetem s az iratokat további intézkedés végett a kir. törvényszékhez beterjesztem, a biztosítási intézkedések megszüntetése és a vagyonfelügyelő felmentése iránt a csődnyitó határozat közlése után fogok intézkedni.

Déva, 1916. évi július hó 26. napján.
 Dr. Endes s. k. kir. tszki. bíró.

A kiadmány hitelül:
Magyar János,
 irodatiszt.

Viszonteladóknek

és kereskedőknek a legszebb selyemmel himzett hadi emléképek, passpartouval minden nyelven. Nagyság 42×52 cm., darabja 110 korona. Kapható: **Hugó Jellinek,** Wiener Stickerei-Werstätte, Wien, VII. Bezirk, Lindengasse No. 55. 93 3-5

Két jóházból való fiu
tanulóul
 felvétetik lapunk kiadóhivatalában.

Hátszegi Felső Kereskedelmi Iskola.

Női kereskedelmi szaktanfolyam.

== Fiu és leányinternátus. ==

Érettségi vizsgálat. Egyéves önkéntesség. Állás közvetítés. Prospektus ingyen. A délkeleti Kárpátok legszebb és legegészségesebb vidékén. 100 3-5

Egy javított

gőzcséplőgép készlet

azonnal eladó. Bővebbet Ferber

Jánosnál Piskin. 115 2-2

PÉNZKÜLDÉMÉNYEK a hadifoglyoknak.

A DÉVAI TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

t. üzletfelei tudomására hozza,

hogy a hadifoglyoknak szánt pénzküldemények átutalását

== elvállalja. ==

Mindenféle ::

fényképezési cikkek

legjobb gyártmányu

fényképező gépek

kaphatók □

LAUFER VILMOS

könyv- és papírkereskedése, fényképezési cikkek gyári raktárában Déván. □

Ajánlunk azonnali szállításra a legjutányosabb napiárak mellett:

Gép-, henger- és autólaját, gépsziradékot, kocsikenőcsöt

és mindenféle gazdasági gépekhez szükséges kenőolajakat szavatolt jó minőségben.

WEISZ LIPÓT és TÁRSA

disznózsir, szalonna- és olajnagykereskedők

Budapest, IX., Hentes-utca 17. Sörgöncim! WEISSEFETT Budapest.

Interurbán telefon: József 14-50. 108 3-10